

97-00-122 28 -04- 2015

ОТГОВОРИ НА ВЪПРОСИТЕ, ЗАДАДЕНИ КЪМ НЕЛИ КУЦКОВА ОТ БЪЛГАРСКИЯ ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

1. Доколко Вашето участие в изпълнителната власт като заместник-министър на правосъдието (1992 – 1993) и издигането на кандидатурата Ви за вицепрезидент (2001) са повлияли на работата Ви като съдия и тъждествената ѝ безпристрастност?

Позволявам си да твърдя, че тази ми „политическа“ дейност по никакъв начин не се е отразило на безпристрастността в съдийската ми работа. Не че не е имало опити за влияние, напротив. Но който е опитал, не е повторил.

Имах обаче голяма полза както от работата ми в изпълнителната власт, така и от участието ми в президентските избори. Научих на практика много неща за работата на държавните институции, каквито никога не бих могла да зная, ако бях работила само като съдия. И тези знания са ми полезни и в съдийската работа.

Що се отнася до президентските избори, въпреки че ги загубихме, аз пазя за тях изключително хубав, обогатяващ спомен. По време на обиколките из страната срещнах толкова симпатични, интелигентни и сърдечни хора, каквито в съдебна зала не се срещат.

2. Във Вашата концепция сте описали мерки за предотвратяване на корупционни и други недопустими практики в Апелативен съд София. Смятате ли, че понастоящем има такива в съда? Ако бъдете избрана за председател, как ще идентифицирате и преодолеете подобни механизми в рамките на своите правомощия?

Със сигурност има какво да се подобри в организацията на работа в съда и по-специално в начина на разпределение на делата. Имам и конкретни идеи, но съзнателно не бих искала да ги огласявам отсега. Гарантирам обаче, че преди да взема каквито и да било сериозни решения, ще се съветвам както с колегите съдии, така и със служителите.

Що се отнася до корупционни практики, за тях доказателства събира прокуратурата. Един председател на съд следва да действа превантивно – да установи такива правила на работа, които свеждат до минимум възможностите за нерегламентирано влияние върху изхода на делата – включително и като сам не се поддава на такова влияние.

Дълбоко съм убедена, че общественото усещане за корупция в съдебната система е много по-голямо от действителната корупция. За щастие, в Софийския апелативен съд работят множество почтени колеги.

3. Вие сте говорител на Съюза на съдиите в България - на най-голямата, но и най-критикувана съдийска организация в страната. В тази връзка какво е мнението Ви за професионалното сдружаване на магистратите и ролята, която подобни организации трябва да имат?

Намирам, че за своето съществуване от вече 18 години, ССБ се утвърди като активна професионална организация, която неизменно /по време на правителства и парламенти с всякаква политическа ориентация/, е отстоявала независимостта на съдиите. Не мога да се сетя за друг орган или институция, които да са оказвали такъв постоянен енергичен отпор на опитите за неправомерна намеса в работата на съда.

Тази активност на организацията разбира се, ѝ спечели и много противници, и много критики. За мен фактът, че ССБ е недолюбван от много властимащи, е признание за неговата значимост. Що се отнася до критиките, изходящи от колеги съдии, на тях винаги се е обръщало дължимото внимание.

Както е известно, съдиите в България нямат право да членуват в синдикални организации. Затова считам, че ролята на професионалните организации е изключително важна – не само за самите съдии, а и за обществото.

Заявявам също така, че не намирам за удачно, един административен ръководител да бъде говорител на професионална организация, поради което, ако бъда избрана за председател, няма да бъда повече говорител на ССБ.

4. Атестирането е един от трайните дискусийни въпроси в съдебната система. Как смятате, че следва да се извършва качествена оценка на съдийската работа?

Ще отговоря само за съдийската работа, а не и за останалите професии в съдебната система.

В момента съществуват така наречените ПАК – помощни атестационни комисии, състоящи се от съдии от по-горната съдебна инстанция. Съдии, които си имат достатъчно ежедневни задължения и за които дейността по атестирането е едно допълнително натоварване, понякога дори трудно за изпълнение. Например – как би могла една тричленна ПАК от Софийския апелативен съд да посети заседание на атестиран колега от окръжен съд Видин или Кюстендил – при положение, че тримата членове на ПАК имат съдебни заседания в различни дни, а посещението трябва да се координира и със съдебното заседание на самия атестиран. Често атестациите се извършват само на база на прочетените съдебни актове, без преки впечатления от процесуалното поведение на съдията в зала.

Да не говорим, че критериите за качество, които се прилагат, са съответните регионални критерии, а освен това понякога има и криворазбрана „колегиалност”, водеща до незаслужено високи оценки.

Привърженик съм на идеята, че атестирането следва да се извършва задълбочено от една единна помощна атестационна комисия към ВСС. Това могат да бъдат опитни съдии, избирани от общите събрания на техните колеги, които за срок от 1 година преустановяват съдийската си работа и се занимават само с атестиране за цялата страна. Биха могли да бъдат и току-що пенсионирани върховни съдии. Те имат и опита, и погледа върху работата на всички съдилища в страната. И ще могат да прилагат единни критерии за оценка. Тези комисии следва да се запознават подробно с работата на всеки един атестиран, да имат възможност да пътуват и да наблюдават пряко съдебни заседания, да разговарят с колегите на атестирания, а защо не и с граждани от съответния съдебен район. За съжаление, тази идея засега не се приема от законодателя.

Н. Куцкова